

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Mardari Dumitru
Ghervas Maria

judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

GURĂU Corneliu XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2013 – 06.03.2018;

Instanța de apel:

1) 18.04.2018 – 27.06.2018;

2) 08.04.2019 – 11.07.2019, rejudecarea cauzei;

Instanța de recurs:

1) 11.09.2018 – 12.02.2019, dispusă rejudecare;

2) 16.08.2019 – 12.11.2019.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin rechizitoriu, Gurău C. a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal, și anume de tratament inuman și degradant, după indicii calificativi: *comiterea de către o persoană cu funcție de răspundere și persoană publică, care a acționat cu titlul oficial și în comun cu mai multe persoane, a cauzării intenționate de dureri sau suferințe fizice.*

2. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 6 martie 2018, Gurău C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii penale nr. 985 din 18 aprilie 2002, publicată la 14 aprilie 2009) la 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea

de dreptul de a exercita activitate în organele afacerilor interne pe un termen de 4 (patru) ani.

3. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, *în fapt*, că Gurău C., deținând funcția de inspector superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP în baza ordinului MAI nr. XXXXX din XXXXX, fiind astfel persoană cu funcție de răspundere și persoană publică, conform art. 123 alin. (1) și (2) din Codul penal, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin Legea nr. 416-XII din 18.12.1990 cu privire la poliție, Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275 din 15.02.93, pct. 2 al Statutului disciplinar al organelor afacerilor interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 2 din 04.02.1996 și fișa postului, care-l obligau să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime, să prevină și curme crimele și alte infracțiuni, să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității cetățenilor și să contribuie activ la menținerea prestigiului colaboratorului organelor afacerilor interne și a demnității cetățenilor, Gurău C., la 23 iulie 2010, aproximativ la ora 22:30, împreună cu prietenul său, Rusu I., profitând de faptul că este responsabil de domeniul de activitate al poliției criminale a CER Călărași, folosindu-se de situația sa de serviciu, implicându-se în scopul întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea tatălui prietenului său, Rusu I., din partea lui Simionov A., ca urmare a încheierii unui contract de împrumut din 13.07.2010, s-au deplasat împreună la domiciliul ultimei din XXXXX, unde aceasta locuia temporar la soacra sa, Malai T., au intrat în ogradă, unde, cu intenție, Gurău C., aplicând constrângerea psihică față de Simionov A., a solicitat restituirea presupusei datorii.

În continuarea realizării intenției sale criminale, tot el, la 24 iulie 2010 pe la ora 14⁰⁰, împreună și de comun acord cu prietenul său, Rusu I., s-a deplasat la CPR Călărași și, folosindu-se de ocazie că este responsabil de domeniul de activitate al poliției criminale a CPR Călărași, a antrenat inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Zagorodnii M. și Trifan A., în scopul facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea prietenului său Rusu I., știind cu certitudine că cazul dat constituie un litigiu civil ce urmează a fi soluționat de către instanța de judecată și nu este de competența organelor de poliție, precum și fără a avea spre examinare o plângere de la Rusu I. în acest sens, s-au deplasat împreună cu prietenul său Rusu I. și inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnii M., la locuința lui Simionov A., situată în XXXXX, unde au obligat-o forțat pe Simionov A. și pe concubina acesteia, Malai M., să meargă cu ei la CPR Călărași, pentru a o determina pe aceasta forțat să întoarcă presupusa datorie.

Tot el, la 24 iulie 2010, la ora 15⁰⁰, fiind însoțit de inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnii M., în același scop al facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA tatălui prietenului său Rusu I., fără a-

i fi înmănată Simonov A. o citație de a se prezenta în modul prevăzut de lege la CPR Călărași, au obligat-o forțat pe ultima și concubinul ei Malai M. să meargă cu ei la CPR Călărași în scopul influențării și determinării acesteia să achite presupusa datorie în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea lui Rusu I.

În continuarea realizării intenției sale infracționale, împreună cu inspectorul SPC a CPR Călărași, Zagorodnîi M., inspectorul superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP a RM, Gurău C. și Rusu I., au dus-o pe Simionov A. în biroul de serviciu a acestuia din incinta CPR Călărași, unde pe parcursul a 3 ore Gurău C. intenționat aplicând constrângerea psihică față de aceasta, amenințând-o cu privarea de libertate în izolatorul de detenție provizorie al CPR Călărași, au determinat-o să restituie suma de 1500 dolari SUA, fiind semnată în acest sens o recipisă de către Simionov A., fiindu-i cauzat în rezultatul acțiunilor abuzive a persoanelor cu funcție de răspundere o daună considerabilă.

Pe baza stării de fapt descrise supra, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în temeiul art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii penale nr. 985 din 18 aprilie 2002, publicată la 14 aprilie 2009) - *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor*, ținând cont de faptul că, fapta prejudiciabilă a fost comisă de către Gurău C. în perioada 23 - 24 iulie 2010, pe când infracțiunea prevăzută la art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal, în baza căruia a fost pus sub învinuire inculpatul, a fost introdusă în Codul penal prin Legea nr. 252 din 8 noiembrie 2012, în vigoare din 21 decembrie 2012.

4. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul stabilit de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Dudulica L. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Gurău C. să fie achitat, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracționale prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului apărătorul a invocat următoarele argumente:

- probele examinate în prima instanță nu demonstrează vinovăția inculpatului în cele incriminate, menționând că, este înaintată învinuirea în comiterea suferinței fizice, iar de facto, fiind descrisă aplicarea constrângerii psihice și instanța de judecată, în acest context, putea să judece cauza și să se pronunțe doar în partea constatării provocării suferințelor fizice. Însă părțile vătămate nu comunică instanței de judecată aplicarea față de sine a forței fizice de către inculpatul Gurău C. În așa o situație, instanța de judecată nu poate depăși atribuțiile sale și să interpreteze legea extensiv defavorabil inculpatului, or, potrivit textului legii urma să fie constatat cauzarea unui prejudiciu considerabil părții vătămate;

- lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă săvârșită și, respectiv, temeiul juridic (componenta infracțiunii, stipulată de legea penală) de tragere a inculpatului la răspundere penală pentru infracțiunea incriminate (art. 51 alin. (1) Cod penal);

- potrivit textului legii urma să fie constatat cauzarea unui prejudiciu considerabil părții vătămate, și în acest context, partea apărării a evidențiat poziția părții vătămate Malai M., care a declarat că nu i-a fost cauzat nici un prejudiciu material și moral, cât și poziția părții vătămate Simionov A., care la fel a declarat că nu i-a fost cauzat prejudiciu moral, pretinzând doar suma de 1500 dolari SUA de la Gurău C., bani care a recunoscut că i-a transmis lui Rusu I. în mână. La fel, fiind menționat că, la urmărirea penală Simionov A. nu a declarat despre cauzarea acestui prejudiciu, nu a solicitat restituirea banilor și nici în învinuirea formulată de acuzare nu este incriminat cauzarea prejudiciului material în mărime de 1500 dolari SUA;

- în sentința pronunțată, însă, instanța de judecată nemotivat a constatat existența prejudiciului considerabil cauzat, or nu s-a determinat caracterul prejudiciului considerabil cauzat (material, fizic sau moral) prin prisma învinuirii formulate în rechizitoriu, fiind incriminată doar constrângerea fizică, nici părțile vătămate nu au declarat cert cauzarea prejudiciului considerabil, pretinzând la faptul că i-a fost cauzat doar prejudiciu material. Respectiv, chestiunea dată nici nu a fost obiectul cercetării judecătorești;

- în opinia apărării, condamnarea în baza art. 328 alin. (1) Cod penal este ilegală, și anume reieșind din faptul că la 26 martie 2013 pe cauza penală dată a fost emisă ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală a învinuiților Zagorodnîi M. și Trifan A., pe motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, or, acțiunile acestora au fost constatate ca legale. Astfel că, acțiunile descrise în învinuire ca comise de către Gurău C. în același loc, timp, atât în XXXXX, cât și la CPR Călărași la 23 și 24 iulie 2010, și în comun cu Zagorodnîi M. și Trifan A. au fost constatate ca legale în temeiul unor hotărâri irevocabile prin neatacare. În speță, este aplicabil principiul autorității lucrului judecat și nu mai poate fi obiectul unui proces judiciar faptele asupra cărora s-a expus o instanță într-o hotărâre devenită executorie;

- la fel, apelantul a relevat că urmează a fi dată o apreciere critică faptului că acuzarea de comitere a faptelor descrise în comun acord cu Rusu I. atât în XXXXX, cât și la CPR Călărași la 23 și 24 iulie 2010 este neîntemeiată și contrară legii, or Rusu I. pe această cauză penală are doar calitatea de martor și nu există o ordonanță de disjungere din cauza penală în procedură separată în privința acțiunilor acestuia și nici un act procesual care să constate vinovăția acestuia cu soluția legală corespunzătoare;

- instanța de judecată a selectat din totalitatea evenimentelor și acțiunilor care au fost întreprinse, anume la data de 24 iulie 2010, pe cele ale lui Gurău C., considerându-le acțiuni ilegale. Or, părțile vătămate și martorii au declarat cu certitudine că atât Gurău C., cât și martorii Zagorodnîi M. și Trifan A. au întreprins acțiuni similare. În special, partea vătămată Simionov A. a declarat că în birou la sediul Poliției Călărași a discutat cu Gurău C. și Zagorodnîi M., care împreună i-au spus că poate fi reținută la poliție.

5. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2018 apelul avocatului Dudulica L. a fost respins, ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate.

6. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a consemnat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe

prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra încadrării acțiunilor inculpatului Gurău C. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii penale nr. 985 din 18.04.2002, publicat la 14 aprilie 2009), adică *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor*, ținând cont de faptul că, fapta prejudiciabilă a fost comisă de către Gurău C. în perioada 23 - 24 iulie 2010, pe când infracțiunea prevăzută la art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal, în baza căruia a fost pus sub învinuire inculpatul, a fost introdusă în Codul penal prin Legea nr. 252 din 8 noiembrie 2012, în vigoare din 21 decembrie 2012.

În acest sens, instanța de apel, notificând elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal și ținând cont de circumstanțele cauzei, a reținut că prima instanță corect a constatat că, prin probele cercetate în ședința de judecată se dovedește cu certitudine intenția inculpatului Gurău C., care activând în funcția de inspector superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP în baza ordinului MAI nr. XXXXX din XXXXX a atentat la relațiile ce țin de buna organizare și desfășurare a activității autorității publice, precum și la relațiile ce țin de încrederea și societății în organele autorității publice prin faptul depășirii atribuțiile de serviciu și anume, implicându-se în scopul întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea tatălui prietenului său, aplicând constrângerea psihică față de partea vătămată, or părțile vătămate Simionov A. și Malai M. au declarat că au fost amenințați.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Rusu I., Rusu I. și Rusu V., or acestea sunt contradictorii și contravin declarațiilor părților vătămate, care destul de amănunțit au relatat despre derularea faptelor.

De asemenea, instanța de apel a remarcat declarațiile martorilor, foștii inspectori ai SPC al CPR Călărași, puși sub învinuire, însă ulterior urmărirea penală în privința acestora a fost încetată, care au confirmat că în vara anului 2010 la indicația fostului șef al secției poliției criminale, Steclari C. s-au deplasat în XXXXX împreună cu curatorul lor de la Direcția Servicii Operative MAI, Gurău C. și încă o persoană necunoscută la Simionov A., pentru a soluționa un caz de împrumut a unei sume de bani.

La urmărirea penală și în instanță, în special martorul Zagorodnîi M., urmărind scopul de a se autoapăra, a declarat că a intervenit în soluționarea cazului dat, având la examinare plângerea lui Rusu I. Însă, fiind ridicată și examinată fișa de evidență a înregistrării plângerilor la CPR Călărași, s-a stabilit, că la 25.07.2010 acesta a înregistrat în cancelaria CP r-nul Călărași plângerea lui Rusu I. cu data din urmă, adică cu 23 iulie 2010. În cadrul examinării materialelor cauzei, acuzatorul de stat a atras atenția instanței la faptul dat, corecția efectuată în fișa respectivă unde cifra 5 de la data de 25 a fost modificată în 3, transformând-o în data de 23. De asemenea, fiind întrebat Zagorodnîi M. cu ce ocazie i-a înmănat citație lui Simionov A., cu statut de „pârât” și cu ce ocazie s-au implicat în examinarea unui litigiu civil examinarea căruia ține de competența instanței de judecată, el a oferit un răspuns evaziv.

În același context, instanța de apel a dat apreciere critică declarațiilor inculpatului Gurău C., care sunt prin conținutul lor contradictorii, incoerente, fiind combătute *ad integrum* prin suportul probator administrat, și în încercarea de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală pentru faptele comise, a recurs la varianta de a face declarațiile enunțate, pentru a deruta instanța în stabilirea adevărului pe caz.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Argumentele părții apărării sunt bazate doar pe declarațiile inculpatului, care sunt combătute *ad integrum* prin cumulul probator administrat și cercetat pe parcursul cercetării judecătorești, care sunt pertinente, admisibile, utile și veridice, care coroborează strâns între ele, combătând versiunea apărării.

Verificând legalitatea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel a conchis că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, intensitatea și modalitatea constrângerii aplicată de inculpat, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită, care va atinge scopul pedepsei penale, va restabili echitatea socială, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și va corecta condamnatul, prevenind săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

7. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de avocatul Dudulica L. în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței* și pct. 8) Cod de procedură penală – *nu sunt întrunite elementele infracțiunii*, a solicitat casarea acesteia, precum și a sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Gurău C. să fie achitat, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În motivare, partea apărării a invocat aceleași argumente ca și în cererea de apel, considerând că instanța de apel la motivarea soluției doar a menționat că este neîntemeiat apelul, deoarece se bazează exclusiv pe declarațiile inculpatului și că declarațiile martorilor Rusu sunt contradictorii în raport cu cele relatate de părțile vătămate. Concluzia dată este în contradicție cu principiul neagrării situației în propriul apel, or partea acuzării nu a contestat sentința.

Totodată, partea apărării a menționat că, toate argumentele din cererea de apel, inclusiv și cele ce țin de erorile procesuale și interpretare eronată a legii, au fost ignorate, iar potrivit practicii judiciare naționale și internaționale acest fapt se califică ca nesoluționare a fondului cauzei și încălcarea dreptului la un proces echitabil.

8. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Dudulica L. în numele inculpatului solicitând dispunerea inadmisibilității acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, recursul ordinar declarat de avocatul Dudulica L. în numele inculpatului Gurău C., a fost admis, cu casarea totală a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2018 și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Analizând decizia recurată, Colegiul a conchis că instanța de apel a ignorat prevederile legale și descriind fapta a indicat locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, constatând că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Gurău C. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii penale nr. 985 din 18.04.2002, publicat la 14.04.2009) - *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor*, însă nu a ținut cont de circumstanțele de fapt stabilite de instanța de fond în raport cu starea de fapt indicată în ordonanța de punere sub învinuire a lui Gurău C. din 22 februarie 2013 și în rechizitoriu întocmit în iunie 2013 (f.d.143-145, 226-227, vol. IV), potrivit căroră „*Tot el, la 24.07.2010 pe la orele 15⁰⁰, de comun acord cu inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnii M., în același scop al facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA tatălui prietenului său Rusu I., fără a-i fi înmănată Simonov A. o citație de a se prezenta în modul prevăzut de lege la CPR Călărași, au obligat-o forțat pe ultima și concubinul ei Malai M. să meargă cu ei la CPR Călărași în scopul influențării și determinării acesteia să achite presupusa datorie în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea lui Rusu I.*”

În continuarea realizării intențiilor lor infracționale, la inițiativa inspectorului SPC a CPR Călărași, Zagorodnii M., fiind însoțit de Inspectorul superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP a RM, Gurău C. și Rusu I., au dus-o pe Simionov A. în biroul de serviciu a acestuia din incinta CPR Călărași, unde pe parcursul a 3 ore Zagorodnii M. împreună cu Gurău C. intenționat aplicând constrângerea psihică față de aceasta, amenințând-o cu privarea de libertate în izolatorul de detenție provizorie al CPR Călărași, au determinat-o să restituie suma de 1500 dolari SUA, fiind consemnată în acest sens o recipisă de către Simionov A., fiindu-i cauzat în rezultatul acțiunilor abuzive a persoanelor cu funcție de răspundere o daună considerabilă.”

De asemenea, instanța de recurs a considerat necesar să atragă atenția și asupra ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a învinuitului Trifan A., din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, datată cu 23 martie 2013 (f.d.186-187, vol. IV), precum și asupra ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a învinuitului Zagorodnii M., din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) Cod penal, datată cu 26

martie 2013 (f.d.174-175, vol. IV), în ambele cazuri fiind constatat că: „A doua zi, la 24.07.2010, aproximativ pe la orele 14.00-15.00 min. colaboratorul de poliție Gurău C. i-a determinat pe inspectorii poliției criminale ai CPR Călărași, Zagorodnii M. și Trifan A. de a se deplasa împreună cu el și Rusu I. în sat. Horodiște la domiciliul lui Smirnov A. în vederea influențării acesteia de a-i achita datoria de 4200 dolari SUA familiei Rusu.

Tot atunci, **toți împreună s-au deplasat în localitatea dată și întrând abuziv în gospodăria cet. Malai T., unde locuiește temporar Smirnov A. și legitimându-se că sunt colaboratori ai poliției, au obligat-o pe ultima forțat să meargă cu ei la CPR Călărași, în scopul purtării unor discuții privitor la cazul dat.**

La CPR Călărași, **colaboratorii M. Zagorodnii și C. Gurău, în prezența lui Rusu I. au condus-o pe Simionov A. în biroul de serviciu al primului și timp de aproximativ trei ore ținând-o ilegal în biroul dat o amenințau cu privarea de libertate în IDP al CPR Călărași în condiții inumane și degradante.**

Urmare a influenței psihologice și amenințărilor expuse, în aceeași zi Simionov A. s-a deplasat la domiciliul său în sat. Horodiște împreună cu același Gurău C., Zagorodnii M. și Rusu I. și i-a transmis ultimului suma de 1500 SUA, adică o parte din datoria vizată.”

Totodată, analizând conținutul declarațiilor date de către partea vătămată Simionov A. la faza urmăririi penale, la 23 august 2012 (f.d. 23-26, vol. IV), cu cele declarate în ședința de judecată în instanța de fond, la 13 martie 2017 (f.d.247-251, vol. V), Colegiul a constatat divergențe, care nu au fost elucidate de instanțele de fond, or, la faza de urmărire penală partea vătămată a declarat că colaboratorul de poliție din mun. Chișinău (Gurău C.) i-a cerut să restituie datoria față de Rusu V., amenințând-o că va fi închisă, iar în ședința de judecată la întrebările procurorului a răspuns că: „Zagorodnii cu Cornel mă amenințau să restitui banii”, „Am întrebat dacă se poate să plec, însă Zagorodnii mi-a spus că nu plec până nu achit banii.”, „Când am dat banii lui Zagorodnii 1500 dolari, am semnat o hârtie.”, „Nu știu ce a făcut Zagorodnii după asta cu banii”. (f.d.249 verso)

Nu este clară poziția instanței de apel, care, făcând referire la declarațiile părților vătămate referitor la Zagorodnii, a constatat că prin aceste declarații este demonstrată vinovăția inculpatului Gurău C. (f.d. 159, vol. VI), precum și expunerea în motivarea soluției că: „**La urmărirea penală cât și în instanță, în special martorul Zagorodnii M. urmărind scopul de a se autoapăra, a declarat că a intervenit în soluționarea cazului dat, având la examinare plângerea lui Rusu I., însă, fiind ridicată și examinată fișa de evidență a înregistrării plângerilor la CPR Călărași, s-a stabilit, că la 25.07.2010 acesta a înregistrat în cancelaria CPR Călărași plângerea lui Rusu I. cu data din urmă, adică cu 23.07.2017. În cadrul examinării materialelor cauzei, acuzatorul a atras atenția instanței la faptul dat, corecția efectuată în fișa respectivă unde cifra 5 de la data de 25 a fost modificată în 3, transformând-o în data de 23. De asemenea, fiind întrebat Zagorodnii M. cu ce ocazie i-a înmănat citație Simionov A., cu statut de „pârât” și cu ce ocazie s-au implicat în examinarea unui litigiu civil examinarea căruia ține de competența instanței de judecată, el a oferit un răspuns evaziv.”**

Astfel, Colegiul a stabilit contradicții esențiale între constatările primei instanțe a circumstanțelor de fapt raportate la circumstanțele de drept și probele examinate și analizate în textul hotărârii, divergențe ce nu au fost înlăturate de către instanța de apel, care le-a repetat. De asemenea Colegiul a atras atenția și asupra faptului, că încadrând acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, nici prima instanță și nici instanța de apel nu a constatat și nu a argumentat concluziile sale cu privire la faptul, că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului acesta a cauzat *daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor*, raportând noțiunea de „*daune în proporții considerabile*”, care clar definită în prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal.

10. La 28 mai 2019, avocatul Dudulica L. a înaintat o cerere suplimentară de apel prin care a susținut integral apelul depus anterior și a solicitat să mai fie acceptate și următoarele argumente:

- Gurău C. a fost condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - infracțiune mai puțin gravă;

- inculpatul a fost reținut la 8 noiembrie 2017 în SUA, în vederea extrădării în R. Moldova în legătură cu examinarea cauzei penale de învinuire a acestuia în temeiul art. 166¹ alin. (2) Cod penal;

- potrivit rechizitoriului fapta incriminată a fost comisă la 23 iunie 2010;

- prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 9 iunie 2014 Gurău C. a fost anunțat în căutare;

- în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (5) Cod penal curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării;

- respectiv, termenul de prescripție suspendat prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 9 iunie 2014 s-a reluat din ziua reținerii acestuia la 8 noiembrie 2017, în temeiul celor expuse, apărătorul i-a solicitat instanței de judecată să se țină cont de faptul că există temeuri de încetare a procesului penal în privința lui Gurău C.

11. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2019, s-a dispus admiterea apelului avocatului Dudulica L. în interesele inculpatului Gurău C., cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Gurău C. a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

12. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a consemnat că, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, *pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.* Analizând totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală și apreciindu-le,

respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a statuat că Gurău C. se învinuiește în aceea că, deținând în baza ordinului MAI nr. XXXXX din XXXXX, funcția de inspector superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP și fiind, astfel, conform art. 123 alin. (1) și (2) din Codul penal, persoană cu funcție de răspundere și persoană publică, contrar prevederilor art. 3, 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (1) și (2), art. 25, art. 27 alin. (1), art. 29 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1-4, 12-16 din Legea nr. 416-XII din 18.12.1990 cu privire la poliție, art. 10 - 11 din Codul de procedură penală, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 127 din 15 februarie 1993, pct. 2 al Statutului disciplinar al organelor afacerilor interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 2 din 4 februarie 1996 și fișa postului, care-l obligau să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și curme crimele și alte infracțiuni; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității cetățenilor; să nu aplice nejustificat forța fizică și mijloacele speciale iar în caz de aplicare să comunice despre aceasta șefului său direct; să nu supună pe nimeni torturii, pedepselor sau tratamentelor crude, inumane ori degradante; să nu rețină pe nimeni de cât în cazurile și în modul prevăzut de lege, să trateze orice persoană reținută cu respectarea demnității umane, să oprească pe cei din jur de la încălcarea ordinii de drept și să contribuie activ la menținerea prestigiului colaboratorului organelor afacerilor interne și a demnității cetățenilor, - în loc de aceasta, a comis acte de tratament inuman și degradant în următoarele împrejurări.

Astfel, Gurău C., la 23 iulie 2010, în jurul orei 22³⁰, de comun acord și prin înțelegerea prealabilă cu prietenul său Rusu I., profitând de faptul că este responsabil de domeniul de activitate al poliției criminale a CPR Călărași, folosindu-se de situația sa de serviciu, implicându-se în scopul întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea tatălui prietenului său Rusu I., din partea cet. Simionov A. ca urmare a unui contract formal de împrumut din 13 iulie 2010, s-au deplasat împreună la domiciliul ultimei din sat. Horodiște, r-nul Călărași, unde locuia temporar la soacra sa, Malai T., au intrat în ograda acestora, la care Gurău C., intenționat, aplicând constrângerea psihică față de Simionov A., i-a solicitat ultimei restituirea presupusei datorii.

În continuarea realizării intenției criminale, tot el, la 24 iulie 2010, pe la ora 14⁰⁰, împreună și de comun acord cu prietenul său Rusu I., s-au deplasat la CPR Călărași și folosindu-se de ocazie că este responsabil de domeniul de activitate al poliției criminale a CPR Călărași, a antrenat inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Zagorodnîi M. și Trifan A., în scopul facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA în

favoarea prietenului său Rusu I., știind cu certitudine că cazul dat constituie un litigiu civil ce urmează a fi soluționat de către instanța de judecată și nu este de competența organelor de poliție, precum și fără a fi avut spre examinare o plângere de la cet. Rusu I. în acest sens, s-au deplasat împreună cu prietenul său Rusu I. și inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnîi M., la locuința cet. Simionov A. situată în sat. Horodiște. r-nul Călărași, unde au obligat-o forțat pe Simionov A. și concubinul acesteia Malai M. să meargă cu ei la CPR Călărași, pentru a o determina pe aceasta forțat să întoarcă presupusa datorie.

Tot el, la data de 24 iulie 2010, pe la ora 15.00 de comun acord cu inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnîi M., în același scop al facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA tatălui prietenului său Rusu I., fără a-i fi înmănată lui Simonov A. o citație de a se prezenta în modul prevăzut de lege la CPR Călărași, au obligat-o forțat pe ultima și concubinul ei Malai M. să meargă cu ei la CPR Călărași în scopul influențării și determinării acesteia să achite presupusa datorie în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea lui Rusu I.

În continuarea realizării intențiilor infracționale, la inițiativa inspectorului SPC a CPR Călărași, Zagorodnîi M., fiind însoțit de inspectorul superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP a RM, Gurău C. și Rusu I., au dus-o pe Simionov A. în biroul de serviciu a acestuia din incinta CPR Călărași, unde pe parcursul a 3 ore Zagorodnîi M. împreună cu Gurău C., intenționat, aplicând constrângerea psihică față de aceasta, amenințând-o cu privarea de libertate în izolatorul de detenție provizorie al CPR Călărași, au determinat-o să restituie suma de 1500 dolari SUA, fiind consemnată în acest sens o recipisă de către Simionov A., fiindu-i cauzat în rezultatul acțiunilor abuzive a persoanelor cu funcție de răspundere o daună materială considerabilă.

Ținând cont de recomandările Curții Supreme de Justiție și în urma cercetării probelor, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat unilateral cumulul de probe și eronat a adoptat o sentință de condamnare a inculpatului Gurău C. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Codul penal (în redacția Legii penale nr. 985 din 18 aprilie 2002, publicat la 4 aprilie 2009), după semnele calificative: *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor.*

În același sens, au fost reținute și constatările Curții Supreme de Justiție potrivit cărora, încadrând acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal nici prima instanță și nici instanța de apel n-a constatat și n-a argumentat concluziile sale cu privire la faptul, că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor, deoarece noțiunea de „*daune în proporții considerabile*” este clar definită în prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal.

Potrivit art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În acest context, necesită a fi evidențiată și poziția părții vătămate Malai M., care a declarat că nu i-a fost cauzat niciun prejudiciu material și moral, cât și poziția părții vătămate Semionov A., care la fel a declarat că nu i-a fost cauzat prejudiciu moral, pretinzând doar suma de 1500 dolari SUA de la Gurău C., bani care a recunoscut că i-a transmis lui Rusu I. în mână.

În cadrul urmăririi penale la audierea lui Semionov A., aceasta nu a declarat despre cauzarea acestui prejudiciu, nu a solicitat restituirea banilor și nici în învinuirea formulată de acuzare nu este incriminat cauzarea prejudiciului material în mărime de 1500 dolari SUA.

În sentința pronunțată, însă, instanța nemotivat a constatat existența prejudiciului considerabil cauzat, or nu s-a determinat caracterul prejudiciului considerabil cauzat (material, fizic sau moral) prin prisma învinuirii formulate în rechizitoriu, fiind incriminată doar constrângerea fizică, nici părțile vătămate nu au declarat cert cauzarea prejudiciului considerabil, pretinzând faptul că le-a fost cauzat doar prejudiciu material. Mai mult ca atât, prima instanță încadrând juridic fapta în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, nu a indicat căror persoane (fizice/juridice) i-au fost cauzate daune în proporții considerabile.

Totodată, cercetând declarațiile martorilor audiați precum și înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, instanța de apel a ajuns la concluzia că, Gurău C., acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal, urmează a fi achitat pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a consemnat că învinuirea adusă inculpatului este una abstractă, iar organul de urmărire penală a încălcat principiile generale care au menirea de a asigura dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății fundamentale.

Or, în fapt, lui Gurău C. i-a fost înaintată învinuirea în comiterea suferinței fizice, *de facto* fiind descrisă aplicarea constrângerii psihice. Prin actul de învinuire inculpatului Gurău C. i se impută săvârșirea infracțiunii de tratament inuman și degradant împreună și de comun acord cu Rusu I., Trifan A. și Zagorodnîi M. Pe când, Rusu I. pe această cauză penală are doar calitatea de martor și nu există o ordonanță de disjungere în procedură separată în privința acțiunilor acestuia și nici un act procesual care să constate vinovăția lui. Trifan A. și Zagorodnîi M., au calitatea de martori. Totodată, potrivit ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a învinuitului Zagorodnîi M., din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) Cod penal, datată cu 26.03.2013 (f.d. 174 – 175, vol. III), iar potrivit conținutului ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a învinuitului Trifan A., din motiv că fapta nu întrunește

elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal, datată cu 23 martie 2013 (f.d.186-187, vol. III).

Prin urmare, prima instanță, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit cărora, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, a art. 8 și 17 Cod de procedură penală, a indicat în partea descriptivă a sentinței descrierea faptei infracționale considerată a fi dovedită indicând că: „*Gurău C. la 23 iulie 2010, aproximativ la ora 22:30, împreună cu prietenul său, Rusu I.*”, „*În continuarea realizării intenției sale infracționale, împreună cu inspectorul SPC a CPR Călărași, Zagorodnîi M., inspectorul superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP a RM, Gurău C. și Rusu I.*”.

Or, sentința nu trebuie să conțină formulări care demonstrează sau pun la îndoială vinovăția altor persoane pentru săvârșirea infracțiunii. Dacă cauza în privința mai multor învinuiți este disjunctă într-o procedură separată, în sentință se indică despre săvârșirea infracțiunii de către inculpat împreună cu alte persoane, fără precizarea numelui și prenumelui acestuia. La caz, persoanele având calitatea de martori doi dintre ei au fost scoși de sub urmărire penală. Conform art. 66 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, învinuitul, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa. În cazul în care, persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, aceasta este lipsită de dreptul să-și asigure posibilitatea pregătirii și exercitării apărării.

Ordonanța de punere sub învinuire, în sensul art. 281 Cod de procedură penală, este actul prin care, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialului cauzei, procurorul, considerând că probele acumulate sânt concludente și suficiente, pune sub învinuire persoana trasă la răspunderea penală. Acest act procedural trebuie să cuprindă, printre altele, și formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Art. 6 din Convenție are o relevanță decisivă asupra jurisprudenței, creând un adevărat model universal de proces echitabil în jurul noțiunilor de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror. Norma respectivă garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritate competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane. Ea degajă principiul potrivit căruia acuzatul nu poate contribui la propria sa incriminare, adică contestațiile privind ilegalitatea actelor procedurale emise în cadrul procesului penal nu pot fi interpretate și aplicate în sprijinul învinuirii.

În corespundere cu prevederile art. 325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite

numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod. Din aceste considerente instanța poate judeca cauza și poate să se pronunțe doar în partea constatării provocării suferințelor fizice, așa cum este invocat în actul de învinuire.

La caz, lui Gurău C. i s-a imputat că: „*prin acțiunile sale intenționate, fiind persoană cu funcție de răspundere și persoană publică, acționând cu titlu oficial și în comun cu mai multe persoane, a comis cauzarea intenționată a unei dureri sau suferințe fizice, care reprezintă tratament inuman și degradant*”. Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal, urmează a fi relatat că aceasta presupune existența următoarelor elemente constitutive:

Obiectul juridic special al infracțiunii analizate are un caracter multiplu: relațiile sociale cu privire la demnitatea persoanei; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la integritatea fizică sau psihică a persoanei, apărute împotriva tratamentului inuman sau degradant. În acest sens, urmează a se reține că, integritatea fizică sau psihică este lezată ca urmare a cauzării unei dureri sau suferințe fizice ori psihice.

Latura obiectivă a infracțiunii are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de cauzare a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman sau degradant; 2) urmările prejudiciabile sub forma durerii sau suferinței fizice sau psihice; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Semnul care interesează în mod special, în planul examinării laturii obiective și care conferă infracțiunii analizate o fizionomie distinctă în raport cu alte tipuri de infracțiuni vizează urmările prejudiciabile.

Prin „*durere*” trebuie de înțeles reacția psihofiziologică a organismului, produsă ca urmare a unei puternice excitări a terminațiilor nervoase din organele și țesuturile umane, exprimându-se în senzații fizice negative cu grad variat de pronunțare. La rândul său, prin „*suferință*” trebuie de înțeles trăirile negative profunde, condiționate de excitații fizice sau psihice. Cele două noțiuni, „durere” și „suferință”, sunt strâns legate între ele. Astfel, suferința psihică reprezintă efectul aplicării unor factori psihogeni (batjocură, luare în răs, insultă, amenințare etc.) care influențează anume asupra psihicului, dar nu, de exemplu, asupra funcției de control-reglare a sistemului nervos. Totodată, este necesară stabilirea faptului că durerea sau suferința nu este suficient de gravă pentru a fi catalogată ca expresie a torturii.

Pentru a cădea sub incidența prevederilor art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal, tratamentul aplicat victimei trebuie să depășească un anumit „*prag de gravitate*”, constituind nu doar o simplă „*brutalitate*”, care este suficient de gravă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Irlanda vs. Regatul Unit*, a reținut că prin „*tratament inuman*” se înțelege acele acte prin care se provoacă victimei leziuni sau suferințe fizice sau morale, susceptibile de a-i produce puternice tulburări psihice; prin „*tratament degradant*” se are în vedere tratamentul care îi provoacă victimei sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură de a o umili, a o înjosi și, eventual de a-i înfrânge astfel rezistența fizică și morală.

Analizând conținutul declarațiilor date de către partea vătămată Simionov A. la faza urmăririi penale la 23 august 2012 (f.d. 23-26, vol. IV) cu cele declarate în ședința de judecată în instanța de fond la 13 martie 2017 (f.d.247-251, vol. V), instanța a statuat asupra unor divergențe, care nu au fost elucidate de instanța de fond, or, la faza de urmărire penală, partea vătămată a declarat că, colaboratorul de poliție din mun. Chișinău (Gurău C.) i-a cerut să restituie datoria față de Rusu V., amenințând-o că va fi închisă, iar în ședința de judecată la întrebările procurorului a răspuns că: „Zagorodnîi cu Cornel mă amenințau să restitui banii”, „Am întrebat dacă se poate să plec, însă Zagorodnîi mi-a spus că nu plec până nu achit banii.”, „Când am dat banii lui Zagorodnîi 1500 dolari, am semnat o hârtie.”, „Nu știu ce a făcut Zagorodnîi după asta cu banii”. (f.d. 249 pe verso).

Potrivit declarațiilor părții vătămate Malai M.: „În seara de 23 iulie 2010 Cornel vorbea despre bani și anume, cerea ca A. să-i întoarcă banii, nu au mai vorbit despre altceva, numai ca să se întâlnească la Chișinău, nu a fost bătut și nu a fost amenințat de către Gurău C., nu a văzut ca A. să fi fost bătută, amenințată cu violența”.

Martorul Zagorodnîi M. a declarat că: „în prezența sa, Gurău nu a aplicat violență asupra lui Simionov A. și Malai M., nu a strigat și nici nu i-a numit cu cuvinte murdare, de la Simionov A. și Malai M. nu a auzit că se simtă speriați în prezența lui Gurău”.

Potrivit declarațiilor martorului Simionov V.: „a observat că era gălăgie, se manifesta prin strigăte, persoana înaltă striga la A., a înțeles precum că A. este datoare cu bani către o firmă, ulterior A. a spus că are o datorie față de o firmă pe care nu a întors-o, personal nu a auzit sau văzut ca cineva să o amenințe pe A.”

Astfel, în contextul descrierii laturii obiective a infracțiunii incriminate inculpatului, în raport cu jurisprudența CEDO, instanța de apel nu a constatat, la caz, prezența tratamentului inuman și degradant. Mai mult, în urma analizei minuțioase a cumulului de probe, nu s-a constatat prezența suferinței fizice, or, nici unul din martorii audiați, or chiar părțile vătămate nu au indicat asupra cauzării de către Gurău C. a suferinței fizice.

Latura subiectivă a infracțiunii se exprimă prin intenție.

Un tratament este estimat ca fiind inuman, deoarece a fost premeditat, aplicat ore în șir și a cauzat fie vătămare corporală, fie suferințe fizice și psihice profunde: - în perioada detenției, unde victima este supusă maltratării, care este intensă, însă nu în măsura necesară pentru a fi calificată ca tortură.

Tratamentul degradant este cel care generează victimelor sentimente de frică, anxietate și inferioritate, capabile să umilească și să înjosească victima; înfrânge rezistența fizică și morală a victimei și determină victima să acționeze împotriva voinței sau conștiinței sale.

Potrivit copiei ordinului nr. 262 ef. din 2 septembrie 2010, cu privire la sancționarea disciplinară a colaboratorilor CPR Călărași, pct. 3) a prezentului ordin, Gurău C. a fost sancționat disciplinar cu mustrare, pentru lipsa de respect față de persoane și comportament neadecvat față de cetățeni (f.d. 30 – 31, vol. II).

Conform art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță

neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal. Conform art. 7 alin. (2) Cod penal, nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

Într-o altă ordine de idei, în speța dată, învinuirea adusă inculpatului se bazează în mare parte pe declarațiile părților vătămate, declarațiile cărora constituie o probă decisivă, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului, și reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, partea vătămată urma a fi audiată nemijlocit în fața instanței de apel, respectându-se astfel principiul nemijlocirii și contradictorialității procesului penal.

În cadrul ședinței instanței de apel, nu a fost asigurată prezența părților vătămate pentru a fi ascultate nemijlocit cu referire la acuzațiile aduse lui Gurău C., această probă fiind decisivă ori chiar unică pentru a forma convingerea asupra existenței vinovăției acuzatului, mai mult ca atât declarațiile date în cadrul urmăririi penale și cele în ședința primei instanțe sunt contradictorii. În așa mod, acuzarea nu a prezentat nici o probă directă în sprijinul învinuirii aduse inculpatului și nu a înlăturat dubiile rezonabile referitor la nevinovăția acestuia.

Instanța de apel analizând probele prezentate de acuzare și apreciindu-le prin prisma prevederilor art. 101 Cod procedură penală, a considerat că, vinovăția lui Gurău C. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal nu a fost dovedită prin probe suficiente, pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu legea procesual-penală, și în faptele inculpatului lipsește componenta acestei infracțiuni. Nici o probă, sau act indicat mai sus, aduse de acuzare întru învinuirea lui Gurău C. nu demonstrează vina lui în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, fapta prejudiciabilă imputată inculpatului a fost comisă de către Gurău C. în perioada 23-24 iulie 2010, pe când infracțiunea prevăzută la art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal, a fost prevăzută de legea penală începând cu 21 decembrie 2012, având în vedere faptul că art. 166¹ a fost introdus în Codul penal prin Legea nr. 252 din 08.11.12, *MO//263-269 din 21.12.2012, art. 855.*

Astfel, în temeiul art. 3 Cod de procedură penală, coroborat cu prevederile art. 50-52 și art. 166¹ alin. (2) lit. c) și d) din Codul penal, instanța de apel a conchis că Gurău C. nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei infracțiuni care în temeiul Legii penale în vigoare la data comiterii faptei, 23-24 iulie 2010, nu era incriminată de Codul penal, ori, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată în strictă conformitate cu legea penală, interpretarea extensivă defavorabilă, aplicarea prin analogie și defavorabilă a legii penale fiind interzise.

În conformitate cu prevederile art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe

presupuneri. În conformitate cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

13. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul declară recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu menținerea în vigoare a sentinței de condamnare în privința lui Gurău C. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, în acest sens indicând următoarele considerente.

În textul recursului, recurentul expune conținutul tuturor probelor și menționează că corect prima instanță a statuat asupra vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Declarațiile inculpatului Gurău C. privind nevinovăția sa se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părților vătămate și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Acuzarea consideră că vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus,, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părților vătămate, și probele scrise nu au fost stabilite, iar temei de îndoială în veridicitatea lor nu au fost reținute.

Argumentele părții apărării se bazează doar pe declarațiile inculpatului care sunt combătute *ad integrum* prin cumulul probator administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată, care sunt pertinente, admisibile, utile și veridice, care coroborează între ele, combătând versiunea apărării.

Rezumând cele expuse supra, acuzarea consideră că instanța de apel, la adoptarea deciziei, a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în instanță, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanței îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării.

Toate aceste motive au fost aduse spre cunoștință instanței de apel și propuse de acuzare a fi puse la baza deciziei pronunțate, motive însă de care nu a ținut cont instanța și în mod nejustificat a admis apelul declarat în interesele inculpatului și a făcut o concluzie greșită cu privire la circumstanțele în care a fost comisă fapta infracțională, precum și vinovăția inculpatului.

Acuzarea este de părerea de instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere corectă și justă a cumulului de probe cercetate în prezenta cauză, soluție care nu poate fi menținută or probatoriul administrat vine să combată motivele invocate de instanță.

Prin urmare, acuzarea consideră că instanța de apel nu și-a motivat suficient hotărârea, respectiv hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează conform

prevederilor art. 435 Cod de procedură penală cu nerezolvarea fondului apelului, din care considerente decizia urmează a fi casată.

În drept, cererea de recurs este fundamentată pe temeiul de casare stipulat în pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Dudulica L. acționând în interesele inculpatului, a depus referință pe dosar, expunându-și opinia vizavi de cererea de recurs declarată de procuror, pe care o consideră neîntemeiată pledând pentru menținerea soluției de achitare adoptată de instanța ierarhic inferioară.

15. Judecând recursul ordinar declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, inclusiv din alte considerente, decât cele expuse de recurent.

Cu titlul preliminar, se relevă că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept în privința cărora instanțele de fond au admis erori procesuale, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art. 434 Cod de procedură penală.

15.1. Verificând actele cauzei, raportate la criticele procurorului, instanța de recurs conchide că hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, *ad integrum*, cu dispunerea rejudecării cauzei, instanța conducându-se în acest sens de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor. Supunând unei analize minuțioase actul întocmit de instanța de apel, Colegiul Penal lărgit conchide cu certitudine că decizia recurată nu cuprinde relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării temeiniciei și legalității sentinței, în raport cu motivele expuse anterior în decizia Curții Supreme de Justiție și motivele invocate de apelantul-avocat în cererea de apel, nefiind identificată nici coroborarea motivării cu circumstanțele incidente cauzei.

O particularitate aparte în desfășurarea procedurii de judecare în apel o reprezintă situația când, instanța urmează să rejudece cauza în urma casării deciziei sale anterioare de către Curtea Supremă de Justiție, în această situație pe lângă regulile generale de judecare de care se ghidează Curtea de Apel, mai sunt incidente și anumite reguli speciale obligatorii ce guvernează acest proces.

Cauza penală privindu-l pe Gurău C. a fost deja judecată o dată în procedura recursului ordinar, iar prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019 s-a dispus admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Dudulica L. în numele inculpatului Gurău C., cu casarea totală a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2018 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Dispozițiile legale referitoare la limitele rejudecării în cazul casării hotărârii de instanța de recurs sunt cuprinse în art. 436 Cod de procedură penală, unde este stipulat expres că instanța de rejudecare este pe deplin independentă, respectând, în mod firesc și logic, indicațiile instanței de recurs, care, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la momentul pronunțării recursului.

La concret, casarea deciziei instanței de apel a fost condiționată de erorile de drept admise de această instanță la judecarea apelului declarat de apărătorul inculpatului, materializate în admiterea mai multor erori grave de fapt, care au legătură cauzală directă cu încadrarea juridică a faptei și cu învinuirea imputată inculpatului prin actul de sesizare a instanței.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, se constată că instanța de apel a primit „*indicații*” clare cu privire la omisiunile și erorile admise la judecarea apelului, pe care urma în mod evident să le corecteze prin rejudecarea acesteia. Totuși, analizând partea motivantă a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2019 se poate de conchis cu certitudine că, încercând să corecteze erorile anterioare, instanța în final a adoptat un act contradictoriu, în care a relevat vădit necoerent despre mai multe carențe ale sentinței, în final ajungând la concluzia achitării lui Gurău C. în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal, pentru că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii nominalizate. Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale ale părților la un proces echitabil.

Așadar, contrar celor reținute de instanța de apel, Colegiul Penal lărgit constată că instanța nominalizată la adoptarea soluției nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept deferite judecării, expunând niște concluzii care nu se conciliază între ele și analizând o altă calificare a faptei decât cea imputată inculpatului Gurău C. de către prima instanță.

Pe lângă acestea, Colegiul constată că, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel sunt relevate un șir de argumente care fac trimitere indirect la diferite temeuri de achitare și încetare a procesului penal, ceea ce vine în contradicțiile cu rigorile legii procesual-penale și standardele unanim recunoscute de art. 6 din CEDO în acest aspect.

În contextul celor abordate, urmează de trecut în evidență faptul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului obligă instanțele să-și motiveze deciziile, fără argumente „*stereotipe, abstracte, precum și contradictorii*”. În același sens s-a expus și Consiliul Consultativ al judecătorilor Europeni (CCJE) referindu-se la calitatea unei hotărâri judecătorești. Potrivit recomandărilor din avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze faptul că judecătorul a examinat cu adevărat

chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate. Totodată și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitate părților de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform standardelor enunțate, motivarea hotărârii trebuie să fie coerentă, clară, lipsită de ambiguități și de contradicții, ea trebuie să permită urmărirea unui raționament care a condus judecătorul la adoptarea soluției și trebuie să exprime respectarea de către judecător a principiilor enunțate de Curtea Europeană.

La caz, instanța de apel vădit contradictoriu a expus în decizia adoptată la 11 iulie 2019 mai multe raționamente care cad sub incidența diferitor temeuri de achitare, inclusiv al unui temei de încetare, ceea ce presupune că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii adoptate – pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, rezultând din conținutul deciziei recurate, se constată că instanța de apel a concluzionat asupra următoarelor: „*Colegiul penal, analizând probele prezentate de acuzare și apreciindu-le prin prisma prevederilor art. 101 Cod procedură penală, consideră că, vinovăția lui Gurău C. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal nu a fost dovedită prin probe suficiente, pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu legea procesual-penală, și în faptele inculpatului lipsește componența acestei infracțiuni.*

Colegiul penal relevă că acuzatorul de stat nu a adus probe incontestabile care în ansamblu ar dovedi că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal. Nici o probă, sau act indicat mai sus, aduse de acuzare întru învinuirea lui Gurău C. nu demonstrează vina lui în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, Colegiul penal conchide că, nu s-a demonstrat nici printr-o probă că Gurău C. a comis infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal – tratamentul inuman și degradant, adică fiind persoană cu funcție de răspundere și persoană publică, acționând cu titlu oficial în comun cu mai multe persoane, a comis cauzarea intenționată a unei dureri sau suferințe fizice, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, motiv din care urmează să fie achitat.”

Statuările de mai sus, coroborate cu art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța le-a subscris temeiul achitării indicat de legiuitor la pct. 3) - *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

În continuare, potrivit aceleași decizii: „... *Colegiul penal reține că, în temeiul rechizitoriului întocmit de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Bordan T., și expediat în instanța de judecată la 28 iunie 2013, Gurău C. este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal și anume, pentru faptul că, fiind persoană publică și cu funcție de răspundere, acționând cu titlu oficial și*

în comun cu mai multe persoane, a comis cauzarea intenționată a unei dureri sau suferințe fizice, care reprezintă tratament inuman și degradant.

În acest context, instanța de apel reține că, fapta prejudiciabilă imputată inculpatului a fost comisă de către Gurău C. în perioada 23-24 iulie 2010, pe când infracțiunea prevăzută la art. 166¹ alin. (2) lit. c) și e) din Codul penal, a fost prevăzută de legea penală începând cu 21 decembrie 2012, având în vedere faptul că art. 166¹ a fost introdus în Codul penal prin Legea nr. 252 din 08.11.12, MO263-269/21.12.12 art. 855.

Astfel, în temeiul art. 3 Cod de procedură penală, coroborat cu prevederile art. 50-52 și art. 166¹ alin. (2) lit. c) și d) din Codul penal, instanța de apel constată că, Gurău C. nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei infracțiuni care în temeiul Legii penale în vigoare la data comiterii faptei, 23-24 iulie 2010, nu era incriminată de Codul penal, ori, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată în strictă conformitate cu legea penală, interpretarea extensivă defavorabilă, aplicarea prin analogie și defavorabilă a legii penale fiind interzise.

Or, în temeiul art. 8 și 10 alin. (2) din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar Legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.”

O altă remarcă a Colegiului Penal lărgit vizavi de analiza efectuată de instanța de apel și soluția pronunțată de aceasta, se referă la faptul că, instanța, pe de o parte, vorbește despre inexistența componenții de infracțiune prevăzută de art. 166¹ Cod penal, la momentul comiterii faptei de către Gurău C., cu trimitere la art. 8 și 10 alin. (2) din Codul penal, care exhaustiv prevăd că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv, iar pe de altă parte dezbate prin mai multe argumente și interpretări doctrinare elementele componenței de infracțiune a art. 166¹ Cod penal, ajungând la concluzia că *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

Prin urmare, Colegiul Penal lărgit menționează că cele expuse supra se subscriu cazului de achitare prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 4) - *fapta nu este prevăzută de legea penală.*

Consecvent, printre statuările instanței de apel se regăsesc și următoarele: „*Instanța de apel ține să menționeze că, potrivit copieii ordinului nr. 262 ef. din 02.09.2010, cu privire la sancționarea disciplinară a colaboratorilor CPR Călărași, pct. 3) a prezentului ordin, Gurău C. a fost sancționat disciplinar cu mustrare, pentru lipsa de respect față de persoane și comportament neadecvat față de cetățeni (f.d. 30 – 31, vol. II).*

Conform art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale

ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal.

Conform art. 7 alin. (2) Cod penal, nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.”

În ordinea de idei expusă de instanța de apel, precum că odată ce inculpatul a fost sancționat disciplinar pentru „lipsa de respect față de persoane și comportament neadecvat față de cetățeni”, acesta neputând fi atras și la răspunderea penală pentru fapte similare, atunci instanța urma să adopte o sentință de încetare a procesului penal, dar nu una de achitare.

Toate cele consemnate denotă cu certitudine că instanța de apel, expunându-și necoerent și în contradictoriu argumentele care au fundamentat concluzia achitării inculpatului, a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) din alin. (1) al art. 427 din Codul de procedură penală, adoptând astfel un dispozitiv ce nu se conciliază cu partea motivantă a deciziei.

15.2. În continuare, din conținutul cererii de recurs depuse de procuror, se constată că recurentul pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, întrucât, în opinia acestuia, în acțiunile inculpatului Gurău C. se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Solicitarea recurentului despre menținerea sentinței nu poate fi admisă de instanța de recurs, întrucât anterior carențele existente în hotărârea primei instanțe au fost pe larg expuse și analizate de Curtea Supremă de Justiție în decizia din 12 februarie 2019, care fiind omise de Curtea de Apel în primul set al procedurilor, sunt omisive și în cel de al doilea set, negăsindu-și reflectarea în decizia instanței din 11 iulie 2019, or instanța nu a procedat la o examinare proprie a circumstanțelor acestei cauze și nu a ținut seama că, în virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 din Codul de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, totodată instanța judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța a fost în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care puteau fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de vinovăția inculpatului, ceea ce la caz nu s-a efectuat.

În opinia instanței de recurs, este inadmisibil de a formula atare considerente în descrierea faptei infracționale reținute de prima instanță, ca fiind comisă de Gurău C.: „Tot el, la 24 iulie 2010 pe la ora 15⁰⁰, de comun acord cu inspectorii Secției Poliției Criminale a CPR Călărași, Trifan A. și Zagorodnîi M., în același scop al facilitării întoarcerii unei datorii în sumă de 4200 dolari SUA tatălui prietenului său Rusu I., fără a-i fi înmănată Simonov A. o citație de a se prezenta în modul prevăzut de lege la CPR Călărași, au obligat-o forțat pe ultima și concubina ei Malai M. să meargă cu ei la

CPR Călărași în scopul influențării și determinării acesteia să achite presupusa datorie în sumă de 4200 dolari SUA în favoarea lui Rusu I.

În continuarea realizării intențiilor lor infracționale, **la inițiativa inspectorului SPC a CPR Călărași, Zagorodnii M., fiind însoțit de inspectorul superior pentru cazuri excepționale al Direcției poliției criminale a DGSO DP, Gurău C. și Rusu I., au dus-o pe Simionov A. în biroul de serviciu a acestuia din incinta CPR Călărași, unde pe parcursul a 3 ore Zagorodnii M. împreună cu Gurău C. intenționat aplicând constrângerea psihică față de aceasta, amenințând-o cu privarea de libertate în izolatorul de detenție provizorie al CPR Călărași, au determinat-o să restituie suma de 1500 dolari SUA, fiind consemnată în acest sens o recipisă de către Simionov A., fiindu-i cauzat în rezultatul acțiunilor abuzive a persoanelor cu funcție de răspundere o daună considerabilă.**”

Sentința nu trebuie să conțină formulări care demonstrează sau pun la îndoială vinovăția altor persoane pentru săvârșirea infracțiunii. Dacă cauza în privința mai multor învinuiți este disjunctă într-o procedură separată, în sentință se indică despre săvârșirea infracțiunii de către inculpat împreună cu alte persoane, fără precizarea numelui și prenumelui acestuia.

15.3. În aceeași sferă de argumentare, Colegiul relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lui, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În pct. 4 din prezenta decizie, este nominalizat faptul că avocatul Dudulica L., acționând în numele inculpatului, a înaintat în cererea de apel solicitarea despre casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gurău C. să fie achitat, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracționale prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

De altfel, conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează, *inter alia*, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, hotărârea din 13 mai 1980*). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „*ascultate*”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr. 47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Desfășurând ideea că, observațiile părții apărării nu au fost dezbătute de instanța de apel, Colegiul Penal lărgit pornește de la aceea că, potrivit cererii de apel declarate de avocatul Dudulica L. în interesele inculpatului, anexată la fila dosarului 107, vol. VI, acesta își exprimă dezacordul cu sentința din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Consecutiv, în cererea de recurs din 1 august 2018, aceiași parte evidențiază că, instanța de apel greșit a menținut sentința de condamnare în privința lui Gurău C. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, solicitând ca ultimul să fie achitat din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 171, vol. VI).

Pe cale de consecință, se prezumă că Curtea de Apel trebuia să preia spre examinare atât cererea de apel, cât și raționamentele aceleiași părți expuse în recurs, și să dezbată prin argumente temeinice criticile esențiale formulate de apărătorul inculpatului în privința calificării acțiunilor inculpatului Gurău C. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, ceea ce în partea descriptivă a deciziei recurate nu se regăsește.

Or, după cum se învederează din decizia instanței de apel, aceasta foarte succint s-a referit la critica de bază din apelul avocatului Dudulica L. ce ține de calificarea faptei imputabile inculpatului în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, *per contrario* instanța expunând pe larg mai multe raționamente, pe care le-a considerat temeinice, despre greșita reținere în sarcina inculpatului a infracțiunii prescrise de art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal - calificare exclusă de prima instanță, deoarece la momentul comiterii faptei nu era prevăzută de legea penală.

Subsecvent, Colegiul relevă că în pct. 10 din prezenta decizie a notat despre unele concretizări făcute de avocatul Dudulica L. în instanța de apel, prin care acesta a susținut integral apelul depus anterior și a solicitat să mai fie acceptate și următoarele argumente: Gurău C. a fost condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, infracțiune considerată mai puțin gravă; acesta a fost reținut la 8 noiembrie 2017 în SUA, în vederea extrădării în R. Moldova în legătură cu examinarea cauzei penale de învinuire a acestuia în temeiul art. 166¹ alin. (2) Cod penal; potrivit rechizitoriului fapta incriminată a fost comisă la 23 iunie 2010; prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 9 iunie 2014 Gurău C. a fost anunțat în căutare; în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (5) Cod penal curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării; respectiv, termenul de prescripție suspendat prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 9 iunie 2014 s-a reluat din ziua reținerii acestuia la 8 noiembrie 2017, în temeiul celor expuse, apărătorul i-a solicitat instanței de judecată să se țină cont de faptul că există temeuri de încetare a procesului penal în privința lui Gurău C.

Din decizia adoptată de instanța de apel se constată că aceste argumente a părții nu au fost analizate sau evidențiate în vreun mod în actul recurat, instanța focusându-se asupra dezbaterii componenții de infracțiune prevăzute de art. 166¹ Cod penal, care nu era disputat de părți.

În concluzie, Colegiul Penal lărgit menționează că instanța de apel nu a soluționat apelul apărătorului Dudulica L. și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția.

15.4. Exceptând cele deja menționate, în opinia Colegiului Penal lărgit, totuși, problema de drept rămasă nesoluționată în această cauză, inclusiv în cel de a-1 doilea set al procedurilor desfășurate de Curtea de Apel, rămâne a fi încadrarea juridică a faptei

imputabile inculpatului Gurău C., care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Or, în jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, urmează de făcut trimitere la dispozițiile art. 6§3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzăției*” aduse persoanei deferite judecării.

Paradoxal în speță este faptul că, indiferent de calificarea acțiunilor reținute în sarcina inculpatului pe parcursul judecării acestei cauze, în esență circumstanțele de fapt imputabile lui Gurău C. nu au suportat mari modificări, de aici rezultă că instanțele au desconsiderat vădit faptul că latura obiectivă a celor două infracțiuni din art. 166¹ și art. 328 din Codul penal are particularități distincte, care trebuiau să fie reflectate la descrierea faptei.

15.5. Conform art. 436 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. În pofida acestor rigori legale, când decizia instanței de apel din 27 iunie 2018, a fost casată pentru nesoluționarea adecvată a fondului apelului și datorită verificării netemeinice a legalității sentinței, instanța de apel, rejudecând cauza, a depășit fără suport legal limitele în care hotărârea precedentă a fost casată și nu a executat indicațiile obligatorii conținute în decizia Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019.

Mai mult, instanța de recurs evidențiază faptul că, în cuprinsul hotărârii contestate se conțin unele pasaje din decizia anterioară a Curții Supreme de Justiție, pe care Curtea de Apel menționează că le însușește pe deplin, după care le desconsideră vădit când porcede la examinarea pe fond a cauzei.

Circumstanțele specificate atestă evident că instanța de apel, în cele două seturi ale procedurilor desfășurate pe caz, nu a întreprins „*un efort conștiincios*” pentru a elucida toate circumstanțele ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, ajungând la concluzii ce nu se conciliază cu actele cauzei.

Pe cale de consecință, Colegiul Penal lărgit consemnează că găsește întemeiate criticele titularului dreptului de recurs, în partea ce ține de insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel, reiterând că, o hotărâre motivată, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. În esență, toate acestea au conturat convingerea fermă a instanței de recurs că instanța de apel, rejudecând cauza, a admis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile expuse în dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de

rejudecare și limitele acesteia, să judece cauza în strictă conformitate cu exigențele legii procesual-penale și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, având în vedere motivele casării ei, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în acord cu art. 417 Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe Gurău Corneliu XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 10 decembrie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Mardari Dumitru

Judecător

Ghervas Maria